

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 26.
(OR. en)

10788/23

Intézményközi referenciaszám:
2022/0401(APP)

SOC 457
ANTIDISCRIM 124
GENDER 127
JAI 866
FREMP 195

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS IRÁNYELVE a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a szociális biztonság, továbbá az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv módosításáról

A TANÁCS (EU) 2023/... IRÁNYELVE

(...)

a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a szociális biztonság, továbbá az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 19. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére¹,

¹ ...-i egyetértés.

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel az európai adatvédelmi biztos véleményére²,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

¹ 2023. március 22-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

² HL C 64., 2023.2.21., 46.o.

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikke az Unió alapvető értékeiként ismeri el az egyenlőséghez és a megkülönböztetésmentességhez való jogot. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8. és 10. cikke előírja, hogy az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására és küzd mindenfajta, nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés ellen. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21., 23. és 26. cikke védi a megkülönböztetésmentességhez való jogot, a nők és férfiak közötti egyenlőséghez való jogot, valamint a fogyatékkal élő személyek beilleszkedéséhez való jogát. Az Unió már több irányelvet elfogadott a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemről.
- (2) Ezen irányelv célja az egyenlő bánásmód előmozdításával foglalkozó szervek (a továbbiakban: az egyenlőséggel foglalkozó szervek) működésére vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása e szervek hatékonyságának javítása és függetlenségük garntálása céljából, az egyenlő bánásmód 79/7/EGK¹, 2000/43/EK², 2000/78/EK³ és 2004/113/EK⁴ tanácsi irányelvben lefektetett elve alkalmazásának megerősítése érdekében.

¹ A Tanács 79/7/EGK irányelve (1978. december 19.) a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról (HL L 6., 1979.1.10., 24. o.).

² A Tanács 2000/43/EK irányelve (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (HL L 180., 2000.7.19., 22. o.).

³ A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

⁴ A Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 373., 2004.12.21., 37. o.).

- (3) A 79/7/EGK irányelv célja a nemem alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem a szociális biztonság területén.
- (4) A 2000/43/EK irányelv meghatározza a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem keretrendszerét.
- (5) A 2000/78/EK irányelv meghatározza a valláson, meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás, munkavégzés és szakképzés során alkalmazott megkülönböztetés elleni küzdelem keretrendszerét.
- (6) A 2004/113/EK irányelv meghatározza a nemem alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem keretrendszerét az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén.
- (7) A 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv előírja a tagállamok számára, hogy jelöljenek ki egy vagy több egyenlőséggel foglalkozó szervet az egyenlő bánásmód előmozdítása céljából, ideértve a minden személlyel szemben megvalósuló, a vonatkozó irányelvek hatálya alá tartozó indokokon alapuló megkülönböztetéstől mentes egyenlő bánásmódra vonatkozó elemzést, nyomon követést és támogatást is. Az említett irányelvek annak biztosítására kötelezik a tagállamokat, hogy az említett szervek hatásköre kiterjedjen az áldozatoknak történő önálló segítségnyújtásra, a megkülönböztetéssel kapcsolatos független vizsgálatok lefolytatására, független jelentések közzétételére és ajánlások tételére az ilyen megkülönböztetéssel összefüggő bármely kérdésben.

- (8) A 2006/54/EK¹ és a 2010/41/EU² európai parlamenti és tanácsi irányelv szintén rendelkezik egyenlőséggel foglalkozó szervek kijelöléséről, amelyek feladata a minden személy tekintetében megvalósuló, nem alapuló hátrányos megkülönböztetéstől mentes egyenlő bánásmód előmozdítása, elemzése, nyomon követése és támogatása.
- (9) Valamennyi tagállam kijelölte a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv szerinti egyenlőséggel foglalkozó szerveket. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek sokszínű rendszere jött létre, és bevált módszerek alakultak ki. Számos egyenlőséggel foglalkozó szerv azonban kihívásokkal néz szembe, különösen a feladatai ellátásához szükséges erőforrások, függetlenség és hatáskörök tekintetében.
- (10) A 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv széles mérlegelési jogkörrel ruházta fel a tagállamokat az egyenlőséggel foglalkozó szervek felépítése és működése tekintetében. Ennek eredményeként jelentős különbségek vannak a tagállami egyenlőséggel foglalkozó szervek megbízatása, hatásköre, felépítése, forrásai és operatív működése tekintetében. Ez pedig azt jelenti, hogy a tagállamok eltérő védelmet nyújtanak a hátrányos megkülönböztetéssel szemben.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (HL L 204., 2006.7.26., 23. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2010/41/EU irányelve (2010. július 7.) az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 180., 2010.7.15., 1. o.).

- (11) Bár a 79/7/EGK és a 2000/78/EK irányelv nem írja elő a tagállamok számára, hogy egyenlőséggel foglalkozó szervezetet jelöljenek ki az ezen irányelvek hatálya alá tartozó kérdések kezelésére, a legtöbb tagállamban vannak az említett kérdések tekintetében hatáskörrel rendelkező szervezetek, amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik. Azonban nem minden tagállamban ez a helyzet, ami azt eredményezi, hogy Uniószerint eltérő szintű védelmet biztosítanak a hátrányos megkülönböztetéssel szemben az említett irányelvek hatálya alá tartozó kérdések tekintetében.
- (12) Annak érdekében, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek hatékonyan hozzájárulhassanak a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv végrehajtásához az egyenlő bánásmód előmozdítása, a hátrányos megkülönböztetés megelőzése, valamint a hátrányos megkülönböztetést elszenvedő valamennyi egyén és csoport számára az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés terén az Unió egész területén biztosított segítségnyújtás révén, e szervezetek működésére vonatkozóan minimumelőírásokat kell létrehozni, és megbízatásukat ki kell terjeszteni a 79/7/EGK és a 2000/78/EK irányelv hatálya alá tartozó kérdésekre. Az ezen irányelvben meghatározott minimumelőírások figyelembe veszik az (EU) 2018/951 bizottsági ajánlást¹, építve annak egyes rendelkezéseire, valamint az abban ajánlott megközelítésre. Más releváns eszközökből is merítenek, például a Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI) által elfogadott, az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekről szóló, felülvizsgált 2. általános politikai ajánlásból, valamint az ENSZ által elfogadott, a nemzeti emberi jogi intézmények jogállására vonatkozó párizsi elvekből, amely eszközök alkalmazandók a nemzeti emberi jogi intézményekre.

¹ A Bizottság (EU) 2018/951 ajánlása (2018. június 22.) az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekre vonatkozó előírásokról (HL L 167., 2018.7.4., 28. o.).

- (13) A 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv hatálya alá tartozó kérdések tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó azonos minimumelőírásokat az (EU).../... európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁺ tartalmazza.
- (14) Ezt az irányelvet az egyenlőséggel foglalkozó szervek fellépésére kell alkalmazni a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv hatálya alá tartozó kérdések tekintetében. Az ezen irányelvben meghatározott minimumkövetelmények csak az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozhatnak, és nem terjeszthetik ki az említett irányelvek tárgyi vagy személyi hatályát.
- (15) Az egyenlő bánásmód előmozdítása, a hátrányos megkülönböztetés megelőzése, a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatok gyűjtése és a hátrányos megkülönböztetés áldozatainak történő segítségnyújtás során az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek különös figyelmet kell fordítaniuk az olyan hátrányos megkülönböztetésre, amely több, a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv hatálya alá tartozó indokon alapul.
- (16) A tagállamoknak ki kell jelölniük egy vagy több szervezet az ezen irányelvben meghatározott hatáskörök gyakorlására. A tagállamok megoszthatják a hatásköröket több egyenlőséggel foglalkozó szerv között például oly módon, hogy valamely szervezet a hátrányos megkülönböztetés megelőzésével, az egyenlő bánásmód előmozdításával és a hátrányos megkülönböztetés áldozatainak történő segítségnyújtással, egy másik szervezet pedig döntéshozatali feladatokkal bíznak meg. Ez az irányelv nem érintheti a munkaügyi felügyelőségek vagy egyéb végrehajtó szervek, valamint a szociális partnerek hatásköreit.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... irányelve (...) a foglalkoztatás és munkavégzés terén a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2006/54/EK irányelv és a 2010/41/EU irányelv módosításáról (HL L ...).

⁺ Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS .../... (2022/0400(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát, és illessze be az említett irányelv számát, dátumát, címét és HL hivatkozását a lábjegyzetbe.

- (17) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek csak akkor tölthetik be hatékonyan szerepüket, ha teljesen függetlenül, külső befolyás nélkül tudnak eljárni. E célból a tagállamoknak számos olyan intézkedést kell hozniuk, amelyek hozzájárulnak az egyenlőséggel foglalkozó szervek függetlenségéhez. Az ezen irányelvben meghatározott hatásköröket gyakorló, egyenlőséggel foglalkozó szervek lehetnek valamely minisztérium vagy más szervezeti egység részei, feltéve hogy függetlenségük biztosított. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása során meg kell őrizniük függetlenségüket a közvetlen vagy közvetett külső befolyással szemben azáltal, hogy tartózkodnak attól, hogy bárkitől utasításokat kérjenek vagy fogadjanak el. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni a hatályos jogi kereten belül, hogy kezeljék saját pénzügyi és egyéb erőforrásaikat, többek között saját személyzetük kiválasztása és irányítása révén, és hogy meghatározhassák saját prioritásaikat. A személyzet állandó vagy ideiglenes döntéshozó vagy vezetői pozíciót betöltő tagjainak – például az egyenlőséggel foglalkozó szerv vezetőjének vagy vezetőhelyettesének, valamint adott esetben az irányító testület tagjainak – függetleneknek kell lenniük, a pozíciójukhoz megfelelő képzettséggel kell rendelkezniük, és kiválasztásuk átlátható eljárással kell, hogy történjen. Az említett folyamat átláthatósága például az álláshirdetések nyilvános közzétételével biztosítható.

- (18) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek belső struktúrája – a belső szervezeti felépítésüket és folyamataikat is ideértve – lehetővé tegye különböző hatásköreik független és adott esetben pártatlan gyakorlását azáltal, hogy megfelelő biztosítékokat hoznak létre azokra az esetekre, amikor az egyenlőséggel foglalkozó szervek esetlegesen összeférhetetlen feladatokat látnak el, különösen, ha e feladatok némelyike az állítólagos áldozatok támogatására összpontosít. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek mindenekelőtt pártatlanul kell eljárniuk a vizsgálatok lefolytatása vagy az ügyek értékelése során, különösen, ha az adott egyenlőséggel foglalkozó szerv kötelező erejű határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskörrel rendelkezik.
- (19) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szerv több megbízással is rendelkező szerv – például szélesebb megbízással rendelkező ombudsman vagy nemzeti emberi jogi intézmény – része, az említett, több megbízással is rendelkező szerv belső struktúrájának garantálnia kell az egyenlőséggel kapcsolatos konkrét megbízás hatékony gyakorlását.
- (20) A tagállamoknak saját nemzeti költségvetési eljárásaikon keresztül biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek elegendő erőforráshoz jussanak, valamint hogy képzett személyzetet alkalmazhassanak és megfelelő helyiségekkel és infrastruktúrával rendelkezzenek ahhoz, hogy minden egyes feladatukat hatékonyan, észszerű időn belül vagy a nemzeti jogban megállapított határidőkön belül elvégezhessék. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatékony működéséhez és feladataik ellátásához elengedhetetlen, hogy ilyen erőforrásokhoz jussanak.

- (21) Fontos, hogy a pénzügyi erőforrások allokációja stabil maradjon, többéves alapon legyen megtervezve, és lehetővé tegye az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy fedezzék az esetlegesen nehezen előre látható költségeket, melyek például a panaszszám és a perköltségek emelkedése, vagy automatizált rendszerek használata esetén merülhetnek fel. Kulcsfontosságú az, hogy figyelmet fordítsanak az automatizált rendszerek – többek között a mesterséges intelligencia – használatában rejlő lehetőségekre és kockázatokra. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezetet megfelelő emberi és műszaki erőforrásokkal kell ellátni. Ezen erőforrásoknak különösképpen lehetővé kell tenniük az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára azt, hogy egyrészt automatizált rendszereket használjanak a munkájukhoz, másrészt hogy értékeljék e rendszereket a megkülönböztetésmentességre vonatkozó szabályoknak való megfelelésük szempontjából. Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szerv több megbízással is rendelkező szerv része, biztosítani kell az egyenlőséggel kapcsolatos megbízatása teljesítéséhez szükséges erőforrásokat.
- (22) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezetnek – más szereplőkkel együtt – kulcsszerepe van a hátrányos megkülönböztetés megelőzésében és az egyenlőség előmozdításában. A hátrányos megkülönböztetés strukturális vonatkozásainak kezelése és a társadalmi változás elősegítése érdekében az egyenlőséggel foglalkozó szervezetet fel kell hatalmazni arra, hogy tevékenységeket végezzenek a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv hatálya alá tartozó indokokon alapuló és az említett irányelvek hatálya alá tartozó területeken történő hátrányos megkülönböztetés megelőzése, valamint az egyenlő bánásmód előmozdítása érdekében. Az ilyen tevékenységek közé tartozhat a bevált gyakorlatok megosztása, a pozitív fellépés és az egyenlőség általános érvényesítése a közjogi és magánszervezetek körében, valamint a megfelelő képzés, tájékoztatás, tanácsadás, iránymutatás és támogatás biztosítása számukra. Az is létfontosságú, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek kommunikáljanak az érdekelt felekkel, és nyilvános vitákban vegyenek részt.

- (23) A megelőzés mellett az egyenlőséggel foglalkozó szervek legfontosabb feladata, hogy segítséget nyújtsanak a hátrányos megkülönböztetés állítólagos áldozatainak. Az ilyen segítségnyújtásnak mindig magában kell foglalnia legalább a panaszosok számára a kulcsfontosságú információk rendelkezésre bocsátását, beleértve az arra vonatkozó tájékoztatást is, hogy a panaszt lezárják-e, vagy indokolt-e további vizsgálatot folytatni, kivéve, ha a panaszt névtelenül nyújtották be. A tagállamok felelnek azon részletszabályoknak, például az eljárás időkeretének vagy az ismétlődő vagy visszaélészerű panaszokkal szembeni eljárási biztosítékoknak a meghatározásáért, amelyek szerint az egyenlőséggel foglalkozó szerv tájékoztatja a panaszosokat.
- (24) Annak biztosítása érdekében, hogy minden állítólagos áldozat panaszt tehessen, lehetővé kell tenni a panaszok különböző módokon történő benyújtását. Az (EU) 2018/951 ajánlás szerint lehetővé kell tenni az egyenlőséggel foglalkozó szervekhez történő szóbeli, írásbeli és online panaszbenyújtást a panaszos által választott olyan nyelven, amely az egyenlőséggel foglalkozó szerv elhelyezkedése szerinti tagállamban általános nyelv. Az alacsony bejelentési arány egyik okának – nevezetesen a megtorlástól való félelemnek – a kezelése érdekében az egyenlőséggel foglalkozó szerveknek tájékoztatniuk kell az állítólagos áldozatokat az alkalmazandó titoktartási szabályokról.
- (25) Annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a viták gyors, megfizethető, peren kívüli rendezését, a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítaniuk arra, hogy a felek maga az egyenlőséggel foglalkozó szerv vagy más, meglévő illetékes szervezet által nyújtott alternatív vitarendezéshez folyamodjanak. A vitarendezés hiánya – például azért, mert valamelyik fél elutasította az eljárás eredményét – nem akadályozhatja a feleket abban, hogy bíróság előtt eljárjanak. A tagállamoknak a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően meg kell határozniuk az alternatív vitarendezési eljárás körülményeit.

- (26) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek az egyenlő bánásmód 79/7/EGK, 2000/43/EK, 2000/78/EK vagy 2004/113/EK irányelvben megállapított elvének esetleges megsértését gyanítják, lehetővé kell tenni számukra, hogy – akár panaszt követően, akár saját kezdeményezésre – vizsgálatot folytassanak.
- (27) A bizonyítékok kulcsfontosságúak annak megállapításához, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés, és azok gyakran nem az állítólagos áldozat birtokában vannak. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára ezért lehetővé kell tenni, hogy hozzáférjenek az annak megállapításához szükséges információkhoz, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés, és együttműködjenek más illetékes szervekkel – amelyek magukban foglalhatják az érintett közszolgáltatásokat, például a munkaügyi vagy a tanfelügyelőségeket –, valamint a szociális partnerekkel. A tagállamoknak megfelelő keretet kell létrehozniuk e hatáskör gyakorlásához, a nemzeti szabályokkal és eljárásokkal összhangban. A tagállamok – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – más illetékes szervet is megbízhatnak azzal, hogy vizsgálatot folytassanak. A párhuzamos eljárások elkerülése érdekében az említett illetékes szervnek a folyamat lezárását követően – kérésre – tájékoztatnia kell az egyenlőséggel foglalkozó szervet a vizsgálat eredményeiről.
- (28) Lehetővé kell tenni az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy az összegyűjtött bizonyítékok alapján dokumentálják értékelésüket a panaszról. A tagállamoknak meg kell határozniuk ezen értékelés jogi jellegét, amely lehet nem kötelező erejű vélemény vagy kötelező erejű határozat. Mindkettőnek tartalmaznia kell az értékelés indokolását, és adott esetben az egyenlő bánásmód elve bármely feltárt megsértésének orvoslására és a további előfordulások megelőzésére irányuló intézkedéseket, figyelembe véve a vélemények és a határozatok eltérő jellegét. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek munkájának hatékonysága érdekében a tagállamoknak megfelelő mechanizmusokat kell elfogadniuk a vélemények nyomon követésére és a határozatok végrehajtására.

- (29) A munkájukkal és az egyenlőségről szóló joggal kapcsolatos tudatosságnövelés érdekében lehetővé kell tenni az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy közvéleményük azon véleményeiknek és határozataiknak legalább az összefoglalóját, amelyek szerintük különös relevanciával bírnak.
- (30) Az egyenlőséggel foglalkozó szerveket fel kell jogosítani arra, hogy az egyenlő bánásmód 79/7/EGK, 2000/43/EK, 2000/78/EK és 2004/113/EK irányelvben megállapított elve tiszteletben tartásának biztosításához való hozzájárulás érdekében bíróság előtt eljárjanak. Az ilyen bírósági eljárásokra – összhangban a nemzeti joggal és gyakorlattal – sor kerülhet bíróságok, illetve olyan, azokkal egyenértékű szervek előtt, amelyek az egyenlő bánásmóddal és a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyekben járnak el. A keresetek elfogadhatóságára vonatkozó nemzeti jog és gyakorlat, valamint különösen a jogos érdekre vonatkozó feltételek nem alkalmazhatók oly módon, amely alááshatja az egyenlőséggel foglalkozó szervek eljárásához való jogának hatékonyságát. Az ezen irányelv szerint az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára biztosított vizsgálati és döntéshozatali hatáskörök, valamint a bíróság előtti eljárásához való jog várhatóan megkönnyíti a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvbe foglalt, a bizonyítási teherről és a jogok védelméről szóló hatályos rendelkezések gyakorlati végrehajtását. Az ezen irányelvben előírt feltételek mellett az egyenlőséggel foglalkozó szervek képesek lesznek olyan tényeket megállapítani, amelyekből vélelmezni lehet, hogy közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés történt, és ezáltal teljesítik a 2000/43/EK irányelv 8. cikkében, a 2000/78/EK irányelv 10. cikkében és a 2004/113/EK irányelv 9. cikkében előírt feltételeket. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek által ezen irányelv szerint nyújtott támogatás ezért meg fogja könnyíteni az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését. Lehetővé kell tenni az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy kiválasszák azokat az ügyeket, amelyeket bíróság elé kívánnak utalni annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályok megfelelő értelmezéséhez és alkalmazásához.

- (31) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy kötelező erejű határozatokat hozzanak, fel kell hatalmazni őket arra, hogy félként járjanak el az említett határozatok végrehajtására vagy bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásokban. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni emellett azt is, hogy a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban észrevételeket nyújtsanak be a bíróságokhoz, például szakértői véleményük előterjesztése révén.
- (32) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való joga különböző formákat ölthet a különböző nemzeti jogi keretekben. Ezért a tagállamoknak – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – választaniuk kell az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozóan a következő intézkedési formák közül kell egyet vagy többet: eljárás egy vagy több áldozat nevében, vagy egy vagy több áldozat támogatása érdekében, vagy bírósági eljárás indítása az adott szerv saját nevében.
- (33) Lehetővé kell tenni az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy az áldozatok nevében vagy támogatása érdekében – adott esetben az áldozatok jóváhagyásával – eljárjanak, lehetővé téve az áldozatok számára az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést azokban az esetekben, amikor az eljárási és pénzügyi akadályok vagy a viktimizációtól való félelem gyakran visszatartja őket a cselekvéstől. Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek egy vagy több áldozat nevében járnak el, az áldozatokat képviselik a bíróság előtt. Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek egy vagy több áldozat támogatása érdekében járnak el, részt vesznek az áldozatok által indított bírósági eljárásokban a kereset támogatása érdekében.

- (34) A hátrányos megkülönböztetés egyes eseteivel nehéz felvenni a küzdelmet, mivel a panaszosok maguk nem indítanak ügyeket. A Bíróság a C-54/07. sz. ügyben¹ hozott ítéletében, amelyet egy egyenlőséggel foglalkozó szerv indított a saját nevében, megerősítette, hogy a hátrányos megkülönböztetés akár azonosítható sértett hiányában is megállapítható. Ezért a hátrányos megkülönböztetés elleni, a közérdek védelmét szolgáló küzdelem érdekében a tagállamok számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy úgy rendelkezzenek, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek a hátrányos megkülönböztetés bizonyos eseteiben eljárhatnak a saját nevükben, például az esetek gyakorisága vagy súlyossága, illetve a jogi tisztázás szükségessége okán, amelyek mindegyike arra utalhat, hogy a hátrányos megkülönböztetés strukturális vagy szisztematikus jellegű. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban úgy rendelkezzenek, hogy a hátrányos megkülönböztetés ezen eseteiben valamely azonosítható személy vagy szervezet mint alperes megléte szükséges.
- (35) A személyhez fűződő jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a tagállamoknak megfelelő eljárási biztosítékokkal együtt kell meghatározniuk az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatásköreit, biztosítva az olyan kulcsfontosságú elvek megfelelő védelmét, mint a védelemhez való jog és a kötelező erejű határozatok bírósági felülvizsgálatához való jog. A tagállamok például felajánlhatják a tanúk és a visszaélést bejelentő személyek számára a titoktartást, ami fontos módja annak, hogy ösztönözzék a hátrányos megkülönböztetés eseteinek bejelentését.

¹ A Bíróság 2008. július 10-i ítélete, *Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v Firma Feryn NV*, C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397.

- (36) Az ezen irányelvnek az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való jogára vonatkozó rendelkezései nem módosítják a hátrányos megkülönböztetés áldozatainak, vagy azon, az áldozatok jogait érvényesítő egyesületeknek, szervezeteknek vagy más jogi személyeknek a jogait, amelyeknek – a nemzeti jogban megállapított kritériumoknak megfelelően – jogos érdeke fűződik a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv betartásának biztosításához, az említett irányelvekben meghatározottak szerint, ideértve azt az esetet is, amikor az említett áldozatok, egyesületek, szervezetek vagy más jogi személyek valamilyen bírósági vagy közigazgatási eljárásban, vagy mindkettőben részt vesznek.
- (37) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek munkájának hatékonysága attól is függ, hogy a hátrányos megkülönböztetés kockázatának kitett csoportoknak teljes körű hozzáférést biztosítanak-e szolgáltatásaikhoz. Az Európai Uniónak az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által a kisebbségekről és a hátrányos megkülönböztetésről végzett második felmérése szerint az etnikai vagy bevándorló kisebbségi csoportok tagjainak 71 %-a számolt be arról, hogy nincs tudomása olyan szervezetről, amely támogatást vagy tanácsadást nyújt a hátrányos megkülönböztetés áldozatainak. Az ilyen hozzáférés támogatása szempontjából kulcsfontosságú lépés a tagállamok részéről annak biztosítása, hogy az emberek ismerjék jogukat, és tisztában legyenek az egyenlőséggel foglalkozó szervek létezésével és az általuk kínált szolgáltatásokkal. Ez különösen fontos a hátrányos helyzetű csoportok és azon csoportok esetében, amelyek esetében az információkhoz való hozzáférés – például bizonytalan gazdasági helyzet, életkor, fogyatékoság, írástudás, állampolgárság, illetve tartózkodási jogállás vagy az online eszközökhöz való hozzáférés hiánya miatt – akadályozott lehet.

- (38) Mindenki számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek szolgáltatásaihoz és kiadványaihoz. E célból fel kell tární és kezelni kell az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek szolgáltatásaihoz való hozzáférés potenciális akadályait. A szolgáltatásoknak ingyeneseknek kell lenniük a panaszosok számára. A tagállamoknak továbbá – a regionális és helyi hatóságok autonómiájának sérelme nélkül – azt is biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek szolgáltatásai a tagállamok egész területén, minden potenciális áldozat számára elérhetőek legyenek, például helyi irodák – többek között mobil irodák – létrehozása, kommunikációs eszközök használata, helyi kampányok szervezése, a helyi megbízottakkal vagy civil társadalmi szervezetekkel való együttműködés vagy szerződéses szolgáltatók révén.
- (39) Annak érdekében, hogy a fogyatékosággal élő személyek számára hozzáférést biztosítsanak az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek valamennyi szolgáltatásához és tevékenységéhez, biztosítani kell egyfelől az akadálymentességet az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹ meghatározott követelményekkel összhangban, másfelől pedig az észszerű alkalmazkodást a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló, 2006. december 13-án elfogadott ENSZ-egyezménnyel összhangban. Ezért az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek biztosítaniuk kell a fizikai és elektronikus hozzáférhetőséget azáltal, hogy megelőzik és megszüntetik azokat az akadályokat, amelyekkel a fogyatékosággal élő személyek az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek által nyújtott szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés során szembesülhetnek, valamint szükséges és megfelelő módosítások és kiigazítások révén észszerű alkalmazkodást kell biztosítaniuk, amennyiben az egyedi esetben indokolt.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

- (40) Elengedhetetlen az egymástól való tanulás, a koherencia és a következetesség szempontjából annak lehetővé tétele, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek hosszú távon rendszeresen egyeztessenek és együttműködjenek különböző szinteken, ami szélesítheti a munkájuk hatását és ismertségét. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek – saját hatásköreiken belül – együtt kell működniük ugyanazon tagállam más, egyenlőséggel foglalkozó szerveivel, valamint helyi, regionális, nemzeti, uniós és nemzetközi szintű közjogi és magánszervezetekkel, például egyenlőséggel foglalkozó szervek uniós szintű hálózataival, civil társadalmi szervezetekkel, adatvédelmi hatóságokkal, szociális partnerekkel, munkaügyi és tanfelügyelőségekkel, bűnüldöző szervekkel, az emberi jogok védelméért nemzeti szinten felelős ügynökségekkel, nemzeti statisztikai hivatalokkal, az uniós forrásokat kezelő hatóságokkal, a nemzeti roma kapcsolattartó pontokkal, fogyasztói szervezetekkel, valamint a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény előmozdítását, védelmét és nyomon követését szolgáló független nemzeti mechanizmusokkal.
- (41) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek akkor láthatják el teljes mértékben szakértői szerepüket az egyenlő bánásmód területén, ha a politikai döntéshozatali folyamatban kellő időben konzultálnak velük a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos kérdésekben. Ezért a tagállamoknak eljárásokat kell kialakítaniuk annak biztosítására, hogy ilyen konzultációra időben sor kerüljön, valamint lehetővé kell tenniük az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek szükségesnek ítélik, ajánlásokat fogalmazzanak meg és azokat közvégtégyék, kellő időben ahhoz, hogy az ajánlásokat figyelembe vegyék.

- (42) Az egyenlőségre vonatkozó adatok elengedhetetlenek a tudatosság fokozásához, az emberek érzékenyítéséhez, a hátrányos megkülönböztetés számszerűsítéséhez, a tendenciák időbeli alakulásának bemutatásához, a hátrányos megkülönböztetés fennállásának bizonyításához, az egyenlőségre vonatkozó jogszabályok végrehajtásának értékeléséhez, a pozitív intézkedések szükségességének bizonyításához és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal elősegítéséhez. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek hozzájárulhatnak az egyenlőségre vonatkozó releváns adatok e célokból történő kidolgozásához, például úgy, hogy kerekasztal-beszélgetéseket szerveznek az összes érintett szervezet részvételével. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek emellett – a nemzeti joggal összhangban – saját tevékenységükkel kapcsolatos adatokat kell gyűjteniük és elemezniük, lehetővé kell tenni számukra, hogy felméréseket végezzenek, valamint, hogy hozzáférjenek a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos statisztikákhoz, és felhasználják azokat. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezetek által összegyűjtött személyes adatokat anonimizálni kell, vagy ha ez nem lehetséges, álnevesíteni kell.
- (43) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek olyan, a prioritásaikat és jövőbeni tevékenységeiket meghatározó munkaprogramot kell elfogadniuk, amelynek segítségével hosszú távon biztosíthatják különböző munkaterületeik koherenciáját, a megbízatásuk körébe tartozó hátrányos megkülönböztetés rendszerszintű problémáit pedig egy hosszú távú cselekvési terv részeként kezelhetik.
- (44) Az éves tevékenységi jelentés közzététele mellett az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek rendszeresen jelentést kell közzétenniük többek között a megbízatásuk körébe tartozó hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos tagállamokbeli helyzet átfogó értékeléséről, valamint egyéb jelentéseket a hátrányos megkülönböztetéssel összefüggésben.

- (45) Az ezen irányelvnek megfelelően kijelölt egyenlőséggel foglalkozó szervek működése tekintetében a tagállami jelentéstételi kötelezettségek végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az adatgyűjtés alapjául szolgáló releváns mutatók jegyzékének létrehozása érdekében. Az ilyen mutatók nem szolgálhatnak az egyes tagállamok rangsorolására vagy az egyes tagállamoknak címzett konkrét ajánlások kibocsátására. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni¹.
- (46) Ez az irányelv minimumkövetelményeket határoz meg, így lehetőséget biztosít a tagállamoknak, hogy kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn. Ezen irányelv végrehajtása a tagállamok egyikében sem szolgálhat alapul a már elért szinthez képest történő visszalépéshez.
- (47) A személyes adatok ezen irányelv szerinti, egyenlőséggel foglalkozó szervek általi kezelését az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel² teljes összhangban kell végezni. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladatait – az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a 6. cikkének (2) és (3) bekezdésével együtt értelmezett e) pontjával összhangban – jogszabályban egyértelműen meghatározzák. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek kizárólag az ezen irányelv szerinti feladataik ellátásához szükséges mértékben kezelhetnek személyes adatokat. Azokat az egyéneket, akiknek a személyes adatait kezelik, tájékoztatni kell az érintettként őket megillető jogokról, többek között a nemzeti szinten rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségekről.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016. 5.4., 1.o.).

- (48) Amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladatainak teljesítése a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett különleges kategóriáinak a kezelését teszi szükségessé, a tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti jog egyrészt tiszteletben tartsa az adatvédelemhez való jog lényegi tartalmát, másrészt az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének g) pontjával összhangban megfelelő és konkrét intézkedéseket írjon elő az érintett alapvető jogainak és érdekeinek védelme érdekében. E biztosítékoknak magukban kell foglalniuk például olyan belső szabályzatokat és intézkedéseket, amelyek biztosítják az adattakarékosságot, lehetőség szerint többek között a személyes adatok anonimizálása révén; alkalmazzák a személyes adatok álnevesítését és titkosítását; megakadályozzák a személyes adatokhoz való jogosulatlan hozzáférést és azok jogosulatlan továbbítását; valamint amelyek biztosítják, hogy a személyes adatokat csak a kezelésük céljainak eléréséhez szükséges ideig kezelik.
- (49) Ez az irányelv a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelvben megállapított szabályokra épül azáltal, hogy megerősített előírásokat vezet be az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozóan. A 2000/43/EK és 2004/113/EK irányelvnek az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó rendelkezéseit ezért el kell hagyni.

- (50) Ezen irányelv célja, hogy az egyenlő bánásmód elve alkalmazásának megerősítése céljából biztosítsa az egyenlőséggel foglalkozó szervek minimumszabályoknak megfelelő működését e szervek hatékonyságának javítása és függetlenségének garantálása érdekében. Mivel ezen irányelv célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban annak terjedelme és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az EUSZ 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv, amely minimumelőírások megállapítására korlátozódik, nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (51) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos 2023. február 2-án véleményt nyilvánított,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39.o.).

1. cikk

Cél, tárgy és hatály

- (1) Ezen irányelv az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó minimumkövetelményeket állapít meg e szervek hatékonyságának javítása és függetlenségének garantálása céljából, az egyenlő bánásmód 79/7/EGK, 2000/43/EK, 2000/78/EK és 2004/113/EK irányelvből eredő elve alkalmazásának megerősítése érdekében.
- (2) Az ezen irányelv alapján a tagállamokkal szemben előírt kötelezettségek és az egyenlőséggel foglalkozó szervek ezen irányelv szerinti feladatai kiterjednek a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvből eredő jogokra és kötelezettségekre.

2. cikk

Az egyenlőséggel foglalkozó szervek kijelölése

- (1) A tagállamok kijelölnek egy vagy több szervezet (a továbbiakban: egyenlőséggel foglalkozó szervek) az ezen irányelvben meghatározott hatáskörök gyakorlására.
- (2) Ez az irányelv nem érinti a munkaügyi felügyelőségek, az egyéb végrehajtó szervek és a szociális partnerek hatásköreit.

3. cikk
Függetlenség

- (1) A tagállamok intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása során függetlenek és külső befolyástól mentesek legyenek, különösen belső struktúrájuk, elszámoltathatóságuk, személyzetük, szervezeti kérdések, valamint pénzügyi erőforrásaik kezelése tekintetében.
- (2) A tagállamok átlátható eljárásokat írnak elő az egyenlőséggel foglalkozó szervek döntéshozói vagy vezetői pozíciót betöltő személyzetének, és adott esetben az irányító testület tagjainak a kiválasztására, kinevezésére, visszahívására és esetleges összeférhetlenségére vonatkozóan, azok kompetenciájának és függetlenségének garantálása érdekében.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek olyan belső struktúrát hozzanak létre, amely garantálja hatásköreik független és adott esetben pártatlan gyakorlását.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a több megbízással is rendelkező szervek belső struktúrája garantálja az egyenlőséggel kapcsolatos megbízatás hatékony gyakorlását.

4. cikk
Erőforrások

A tagállamok nemzeti költségvetési eljárásaikkal összhangban biztosítják, hogy minden egyenlőséggel foglalkozó szerv rendelkezzen azokkal az emberi, műszaki és pénzügyi erőforrásokkal, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvben meghatározott indokokból és az említett irányelvek hatálya alá tartozó területeken hatékonyan elássa feladatait és gyakorolja hatásköreit, ideértve azt az esetet is, amikor az egyenlőséggel foglalkozó szerv több megbízáttal is rendelkező szerv része.

5. cikk
Figyelemfelhívás, megelőzés és előmozdítás

- (1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket, például stratégiákat fogadnak el annak érdekében, hogy az egész területükön felhívják a lakosság figyelmét a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv szerinti jogokra, valamint az egyenlőséggel foglalkozó szervek és szolgáltatásaik létezésére, különös figyelmet fordítva a hátrányos megkülönböztetés kockázatának kitett egyénekre és csoportokra.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek felhatalmazással rendelkezzenek olyan tevékenységek végzésére, amelyek a hátrányos megkülönböztetés megelőzésére és az egyenlő bánásmód előmozdítására irányulnak.
- (3) A tagállamok és az egyenlőséggel foglalkozó szervek figyelembe veszik, hogy melyek a megfelelő kommunikációs eszközök és formátumok az egyes célcsoportok számára. Különös figyelmet kell fordítaniuk azon csoportokra, amelyek esetében az információkhoz való hozzáférés – például bizonytalan gazdasági helyzet, kor, fogyatékoság, írástudás, állampolgárság, illetve tartózkodási jogállás vagy az online eszközökhöz való hiányzó hozzáférés miatt – akadályozott lehet.

6. cikk
Áldozatsegítés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek segítséget tudjanak nyújtani az állítólagos áldozatoknak a (2)-(4) bekezdésben meghatározottak szerint.
- (2) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni, hogy fogadják a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos panaszokat.
- (3) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek segítséget kell nyújtaniuk az állítólagos áldozatoknak, először is azáltal, hogy tájékoztatják őket a következőkről:
 - a) a jogi keretről, beleértve a sajátos helyzetükre irányuló tanácsadást is;
 - b) az egyenlőséggel foglalkozó szerv által nyújtott szolgáltatásokról és a kapcsolódó eljárási szempontokról;
 - c) a rendelkezésre álló jogorvoslatokról, többek között a bírósághoz fordulás lehetőségéről.
 - d) az alkalmazandó titoktartási szabályokról és a személyes adatok védelméről, valamint
 - e) annak lehetőségéről, hogy más szervektől vagy szervezetektől pszichológiai vagy más típusú releváns támogatáshoz juthatnak.
- (4) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek észszerű időn belül tájékoztatniuk kell a panaszosokat arról, hogy lezárják-e a panaszukat, vagy indokolt-e annak további vizsgálata.

7. cikk

Alternatív vitarendezés

Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára lehetővé kell tenni, hogy biztosítsák a felek számára az alternatív vitarendezés lehetőségét. Ezt a folyamatot a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban maga az egyenlőséggel foglalkozó szerv vagy egy másik, illetékes szervezet vezetheti, amely utóbbi esetben az egyenlőséggel foglalkozó szerv észrevételeket fogalmazhat meg az adott szervezet számára. A vitarendezés hiánya nem akadályozhatja a feleket abban, hogy a bíróság előtti eljáráshoz való jogukat gyakorolják.

8. cikk

Vizsgálatok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek felhatalmazással rendelkezzenek arra, hogy vizsgálatot folytassanak arra vonatkozóan, hogy sor került-e az egyenlő bánásmód 79/7/EGK, 2000/43/EK, 2000/78/EK és 2004/113/EK irányelvben meghatározott elvének megsértésére.
- (2) A tagállamok olyan keretet biztosítanak a vizsgálatok lefolytatására, amely lehetővé teszi az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára a tényfeltárást. Ennek a keretnek különösképpen tényleges jogot kell biztosítania az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára ahhoz, hogy hozzáférjenek az annak megállapításához szükséges információkhoz és dokumentumokhoz, hogy történt-e hátrányos megkülönböztetés. Emellett megfelelő mechanizmusokat kell előírnia az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára, hogy azok az említett célból együttműködjenek az érintett közjogi szervekkel.

- (3) A tagállamok – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – más illetékes szervet is megbízhatnak az (1) és (2) bekezdésben említett hatáskörökkel. Amikor egy ilyen illetékes szerv lezárta vizsgálatát, kérésre tájékoztatnia kell az egyenlőséggel foglalkozó szervet a vizsgálat eredményeiről.
- (4) A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy az e cikk (1) bekezdése és a 9. cikk szerinti vizsgálatok ne kezdődjenek el vagy folytatódjanak mindaddig, amíg ugyanabban az ügyben bírósági eljárás van folyamatban.

9. cikk

Vélemények és határozatok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek felhatalmazással rendelkezzenek arra, hogy kiadják és dokumentálják az esetre vonatkozó értékelésüket, beleértve a tények megállapítását és a hátrányos megkülönböztetés fennállására vonatkozó, indokolással ellátott következtetést. A tagállamok meghatározzák, hogy ezt nem kötelező erejű vélemények vagy kötelező erejű határozatok révén kell-e megtenni.
- (2) Adott esetben a nem kötelező erejű véleményeknek és a kötelező erejű határozatoknak konkrét intézkedéseket kell tartalmazniuk az egyenlő bánásmód elve bármely feltárt megsértésének orvoslására és a további előfordulások megelőzésére. A tagállamok megfelelő mechanizmusokat – például visszajelzési kötelezettségeket – hoznak létre a nem kötelező erejű vélemények nyomon követésére és a kötelező erejű határozatok végrehajtására.
- (3) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek közzé kell tenniük azon véleményeiknek és határozataiknak legalább az összefoglalóját, amelyek szerintük különös relevanciával bírnak.

10. cikk
Peres eljárás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek az e cikk (2)–(4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően jogosultak legyenek bíróság előtt eljárni a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvben megállapított egyenlő bánásmód elvének végrehajtásával kapcsolatos polgári és közigazgatási peres eljárásokban, összhangban a keresetek elfogadhatóságára vonatkozó nemzeti joggal és gyakorlattal, ideértve az állítólagos áldozat jóváhagyását előíró szabályokat is.
- (2) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való jogának magában kell foglalnia azt a jogot is, hogy e szervek a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban észrevételeket nyújtsanak be a bírósághoz.
- (3) Az egyenlőséggel foglalkozó szervek bíróság előtti eljáráshoz való jogának továbbá legalább a következők egyikét is magában kell foglalnia:
 - a) az a jog, hogy egy vagy több áldozat nevében eljárást indítsanak;
 - b) az a jog, hogy részt vegyenek az eljárásban egy vagy több áldozat támogatása érdekében; vagy
 - c) az a jog, hogy saját nevükben eljárást indítsanak a közérdek védelme érdekében.
- (4) Az egyenlőséggel foglalkozó szerv bíróság előtti eljáráshoz való jogának magában kell foglalnia azt a jogot is, hogy félként járjon el a kötelező erejű határozatok végrehajtására vagy bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásokban, amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek a 9. cikk értelmében felhatalmazással rendelkeznek ilyen határozatok meghozatalára.

11. cikk

Eljárási biztosítékok

A tagállamok biztosítják, hogy a 6., a 7., a 8., a 9. és a 10. cikkben említett eljárásokban az érintett természetes és jogi személyek védelemhez való joga védelemben részesüljön. A 9. cikkben említett kötelező erejű határozatok a nemzeti joggal összhangban bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

12. cikk

Egyenlő hozzáférés

- (1) A tagállamok mindenki számára egyenlő hozzáférést biztosítanak az egyenlőséggel foglalkozó szervek szolgáltatásaihoz és kiadványaihoz.
- (2) Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek – például annak révén, hogy a panaszokat szóban, írásban vagy online is fogadni tudják – garantálniuk kell, hogy a panaszok benyújtása ne ütközzön akadályokba.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek területük egészén, beleértve a vidéki és távoli területeket is, költségmentesen nyújtsák szolgáltatásaikat a panaszosok számára.

13. cikk

Akadálymentesség és a fogyatékossggal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodás

A tagállamok biztosítják az akadálymentességet és az észszerű alkalmazkodást a fogyatékossggal élő személyek számára annak érdekében, hogy garantálják számukra az egyenlőséggel foglalkozó szervek valamennyi szolgáltatásához és tevékenységéhez való egyenlő hozzáférést, beleértve az áldozatoknak történő segítségnyújtást, a panaszkezelést, az alternatív vitarendezést, a tájékoztatást és a kiadványokat, valamint a megelőzési, előmozdító és figyelemfelkeltő tevékenységeket.

14. cikk

Együtműködés

A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek megfelelő mechanizmusokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy saját hatásköreiken belül együtműködjenek az ugyanazon tagállamban egyenlőséggel foglalkozó egyéb szervekkel, valamint az érintett közjogi és magánszervezetekkel – beleértve a munkaügyi felügyelőségeket, a szociális partnereket és a civil társadalmi szervezeteket – nemzeti, regionális és helyi szinten, más tagállamokban, valamint uniós és nemzetközi szinten.

15. cikk

Konzultáció

A tagállamok eljárásokat vezetnek be annak biztosítására, hogy a kormány és az érintett hatóságok konzultáljanak az egyenlőséggel foglalkozó szervekkel a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jogszabályokról, szakpolitikákról, eljárásokról és programokról.

A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek jogosultak legyenek az említett kérdésekről ajánlásokat megfogalmazni és az ajánlásokat közzétenni, valamint az ilyen ajánlások nyomán követését kérni az érintett hatóságoktól.

16. cikk

Adatgyűjtés és az egyenlőségre vonatkozó adatokhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek adatokat gyűjtsenek tevékenységeikről a 17. cikk b) és c) pontjában említett jelentések elkészítése céljából.

Az egyenlőséggel foglalkozó szervek által összegyűjtött adatokat a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv hatálya alá tartozó indokok és területek szerinti bontásban, valamint az ezen irányelv 18. cikkében említett mutatóknak megfelelően kell megadni. Az összegyűjtött személyes adatokat anonimizálni kell, vagy ha ez nem lehetséges, álnevesíteni kell.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó független felméréseket végezhessenek.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek – a nemzeti joggal összhangban – hozzá tudjanak férni a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos statisztikákhoz, amennyiben az egyenlőséggel foglalkozó szervek úgy ítélik meg, hogy az ilyen statisztikák szükségesek a tagállamban fennálló hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos helyzet átfogó értékeléséhez, valamint az ezen irányelv 17. cikke c) pontjában említett jelentések elkészítéséhez.

- (4) A tagállamok lehetővé teszik, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek ajánlásokat tegyenek arra vonatkozóan, hogy a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvből eredő jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban milyen adatokat kell gyűjteni a közjogi és magánszervezetek, köztük a hatóságok, a szociális partnerek, a vállalatok és a civil társadalmi szervezetek számára. A tagállamok azt is lehetővé tehetik, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek koordinációs szerepet töltsenek be az egyenlőségre vonatkozó adatok gyűjtésében.

17. cikk

Jelentések és stratégiai tervezés

A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek:

- a) munkaprogramot fogadjanak el, amelyben meghatározzák prioritásaikat és jövőbeni tevékenységeiket;
- b) éves tevékenységi jelentést készítsenek és hozzanak nyilvánosságra, amely tartalmazza éves költségvetésüket, személyzetüket és pénzügyi beszámolójukat; valamint
- c) legalább négyévente tegyenek közzé egy vagy több, ajánlásokat tartalmazó jelentést az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés helyzetéről tagállamukban, beleértve az esetleges strukturális kérdéseket is.

18. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) A Bizottság ...[24 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően]-ig végrehajtási jogi aktus útján létrehozza az ezen irányelv alapján kijelölt egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó közös mutatók jegyzékét. A mutatók kidolgozása során a Bizottság tanácsot kérhet az Európai Unió Alapjogi Ügynökségétől, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetétől és az egyenlőséggel foglalkozó szervek uniós szintű hálózataitól. A mutatóknak ki kell terjedniük az egyenlőséggel foglalkozó szervek erőforrásaira, független működésére és hatékonyságára, valamint a megbízatásukat, hatásköreiket vagy struktúrájukat érintő fejleményekre, biztosítva a nemzeti szinten gyűjtött adatok összehasonlíthatóságát, objektivitását és megbízhatóságát. A mutatók nem szolgálhatnak az egyes tagállamok rangsorolására vagy az egyes tagállamok tekintetében konkrét ajánlások kibocsátására.

Ezt a végrehajtási jogi aktust a 21. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) A tagállamok ... [7 évvel ezen irányelv hatálybalépését követően]-ig, majd azt követően ötévente a Bizottság rendelkezésére bocsátják az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatos valamennyi releváns információt. Ezeknek az információknak tartalmazniuk kell legalább az egyenlőséggel foglalkozó szervek működésére vonatkozó adatokat, és azokban figyelembe kell venni az egyenlőséggel foglalkozó szervek által a 17. cikk b) és c) pontja alapján készített jelentéseket.

- (3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett információk, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által nemzeti és uniós szinten – különösen az egyenlőséggel foglalkozó szervek uniós szintű hálózataitól és egyéb érdekelt felektől – gyűjtött további releváns adatok alapján jelentést készít ezen irányelv alkalmazásáról és gyakorlati hatásairól.

19. cikk

Minimumkövetelmények

- (1) A tagállamok bevezethetnek vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek az ezen irányelvben megállapított minimumkövetelményeknél.
- (2) Ennek az irányelvnek a végrehajtása semmilyen körülmények között nem jelenthet jogalapot a 79/7/EGK, a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelv hatálya alá tartozó ügyekben a tagállamok által a hátrányos megkülönböztetés ellen már eddig is biztosított védelmi szint csökkentésére.

20. cikk

A személyes adatok kezelése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek csak akkor gyűjthessenek és kezelhessenek személyes adatokat, ha arra szükség van az ezen irányelv szerinti valamely feladat teljesítéséhez.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy amikor az egyenlőséggel foglalkozó szervek a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett különleges kategóriáinak kezelését végzik, megfelelő és konkrét intézkedések álljanak rendelkezésre az érintett alapvető jogainak és érdekeinek védelmére.

21. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

22. cikk

A 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv módosítása

A 2000/43/EK irányelv III. fejezetét és a 2004/113/EK irányelv III. fejezetét el kell hagyni. Az említett fejezetekben az egyenlő bánásmód előmozdításával foglalkozó szervekre történő hivatkozások az ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében említett egyenlőséggel foglalkozó szervekre való hivatkozásként kell értelmezni.

23. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ... [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 36 hónap]-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területeken fogadnak el.

24. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 22. cikket ... [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 36 hónap]-tól/-től kell alkalmazni.

25. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
